

Sygn. akt III Cz 641/16

POSTANOWIENIE

Dnia 31 maja 2016 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Barbara Braziewicz (spr.)

Sędziowie: SO Marcin Rak

SO Roman Troll

po rozpoznaniu w dniu 31 maja 2016 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa K. N. (N.)

przeciwko R. U.

o podwyższenie alimentów

na skutek zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Rejonowego w Zabrzu

z dnia 20 października 2015 r., sygn. akt III RC 864/14

postanawia:

zmienić zaskarżone postanowienie przez uchylenie.

SSo Roman Troll SSO Barbara Braziewicz SSO Marcin Rak

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 20 października 2015 r. Sąd Rejonowy w Zabrzu w sprawie z powództwa K. N. przeciwko R. U. odrzucił sprzeciw od wyroku zaocznego z dnia 6 lipca 2015 r. W uzasadnieniu podniesiono, że sprzeciw został wniesiony przez profesjonalnego pełnomocnika i nie został opłacony. Orzeczenie oparto na art. 344 § 3 k.p.c. w zw. z art. 130² § 1 k.p.c.

Zażalenie na to postanowienie wniósł pozwany zaskarżając je w całości i wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego. W uzasadnieniu podniesiono, że sprzeciw nie został opłacony z uwagi na brak kontaktu z klientem i jego problemy finansowe. Podniesiono również, że w obecnie obowiązującym stanie prawnym, po uchyleniu art. 130² § 3 k.p.c. nie istnieje podstawa do odrzucenia sprzeciwu bez wezwania do uiszczenia należnej opłaty stałej lub stosunkowej. Skarżący podniósł, że w wypadku nie opłacenia sprzeciwu należało zastosować procedurę sanacyjną przewidzianą przez art. 130 § 1 k.p.c.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanego odniosło skutek wobec naruszenia prawa procesowego przez Sąd Rejonowy.

Sąd Okręgowy ustala, iż wyrokiem zaocznym z dnia 6 lipca 2015 r. Sąd Rejonowy w Zabrzu zasądził od pozwanego na rzecz powoda alimenty, orzekł o kosztach procesu i wynagrodzeniu pełnomocnika z urzędu, a nadto nadał

orzeczeniu rygor natychmiastowej wykonalności. Wyrok zaoczny został doręczony pozwanemu 16 lipca 2015 r. W przepisany terminie profesjonalny pełnomocnik pozwanego złożył nieopłacony sprzeciw od wyroku zaocznego. Odrzucono wniesiony sprzeciw od wydanego wyroku zaocznego bez wzywania pełnomocnika pozwanego do uiszczenia brakującej opłaty od złożonego sprzeciwu.

W okolicznościach niniejszej sprawy wydanie postanowienia o odrzuceniu sprzeciwu było przedwczesne i niezasadne. Nie znajdował bowiem zastosowania w okolicznościach sprawy przywoływany przez Sąd Rejonowy art. 130² § 1 k.p.c. Przepis ten pozwala bowiem jedynie zwrócić nieopłacone pismo zarządzeniem Przewodniczącego, a nie daje możliwości do odrzucenia sprzeciwu (które czyni Sąd postanowieniem). Taka możliwość wynikała z uchylonego art. 130² § 3 k.p.c. Wobec tego, że przepis ten został uchylony, nie można odrzucić sprzeciwu bez wezwania do uiszczenia brakującej opłaty. Wskazać należy, że zarówno doktryna, jak i judykatura, nie dopuszczają, aby sprzeciw odrzucany był bez wezwania do uiszczenia brakującej opłaty, chociaż podkreślić należy, że początkowo pojawiały się wątpliwości czy w takim wypadku nie należałoby odpowiednio stosować norm zawartych w art. 130² § 1 i 2 k.p.c. Jak jednak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z 3 lutego 2010 r., II CZ 79/09 (LEX nr 585775), przychylić należy się do poglądu, zgodnie z którym należy wezwać do uiszczenia opłaty, stosownie do treści art. 130 k.p.c. (pogląd ten jest obecnie utrwalony w orzecznictwie, w tym Sądu Najwyższego, zob. uchwała powiększonego składu SN z 15 czerwca 2010 r., II UZP 4/09, która ma moc zasady prawnej i stwierdza, że po uchyleniu art. 130² § 3 k.p.c. odrzucenie środka odwoławczego lub środka zaskarżenia nienależycie opłaconego nie jest możliwe bez wezwania o prawidłową opłatę na podstawie art. 130 § 1 k.p.c., zatem nie podlega odrzuceniu na podstawie art. 130² § 1 k.p.c., wyrok z dnia 29 czerwca 2012 r., I CSK 532/11, LEX nr 1228767; postanowienie z 24 maja 2012 r., II CZ 12/12, LEX nr 1243013 i inne).

Również doktryna podkreśla, że w obecnym stanie prawnym nie istnieje możliwość odrzucenia sprzeciwu od wyroku zaocznego bez uprzedniego wdrożenia procedury naprawczej, przewidzianej przez art. 130 k.p.c. (tak np. J. Bodio [w:] A. Jakubecki (red.), „Komentarz aktualizowany do ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego”, Warszawa 2016; E. Stefańska [w:] M. Manowska (red.), „Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz”, Warszawa 2015 r.)

Powyższe nie pozostawia wątpliwości, że pomimo, iż zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1025 z późn. zm.) w zw. z art. 13 ust.1 i art. 19 ust. 1 tej ustawy, opłatę należy uiścić przy wniesieniu do sądu pisma podlegającego opłacie, a od sprzeciwu od wyroku zaocznego pobiera się połowę opłaty stosunkowej, to nie można zastosować art. 130² § 1 k.p.c. w zw. z art. 344 k.p.c. i sprzeciwu odrzucić, uprzednio nie wzywając skarżącego do uiszczenia należnej opłaty.

Z uwagi na powyższe, zażalenie pozwanego odniosło skutek, a postanowienie Sądu meriti, jako nieprawidłowe, zostało zmienione poprzez jego uchylenie.

Wobec tego, iż powyższe orzeczenie nie jest orzeczeniem kończącym sprawę w instancji i sprawa nadal jest w toku, nie było podstaw do zastosowania regulacji art. 108§1 k.p.c. i orzeczenia o kosztach postępowania zażaleniowego.

Reasumując, Sąd Okręgowy, uznając zażalenie za zasadne, na podst. art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

SSO Roman Troll SSO Barbara Braziewicz SSO Marcin Rak